

Byla C-592/19

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2019 m. rugpjūčio 2 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n.º 05 de Barcelona
(Ispanija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. liepos 15 d.

Pareiškėjas:

SI

Atsakovas:

Subdelegación del Gobierno en Barcelona

Pagrindinės bylos dalykas

Pagrindinės bylos dalykas yra sprendimas atmesti prašymą suteikti ilgalaikio gyventojų statusą trečiosios šalies piliečiui dėl to, kad jis įtrauktas į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindas yra SESV 267 straipsnis.

Prašymu priimti prejudicinį sprendimą iš esmės siekiama nustatyti, ar *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) pateiktas nacionalinės teisės aktų dėl ilgalaikio gyventojų statuso suteikimo išaiškinimas, pagal kurį asmens įtraukimas į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą yra pakankama priežastis nesuteikti šio statuso ir nereikia atsižvelgti į kitus veiksnius, atitinka 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvą 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso, visų pirma jos 4 straipsnį ir 6 straipsnio 1 dalį.

Prejudicinis klausimas

Ar Direktyvos 2003/109/EB 4 straipsnis ir 6 straipsnio 6 dalis turi būti aiškinami taip, kad bet kokio pobūdžio įtraukimas į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą yra pakankama priežastis nesuteikti ilgalaikio gyventojų statuso ir nereikia įvertinti gyvenimo šalyje trukmės ir ryšių su šia šalimi?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

Sąjungos teisės nuostatos

2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (toliau – Direktyva 2003/109): 4, 6 ir 8 konstatuojamosios dalys, 1, 4 straipsniai, 6 straipsnis, ypač jo 1 dalis, ir 7 straipsnis

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija

2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-508/10, EU:C:2012:243, 65 ir 75 punktai

2012 m. spalio 18 d. Sprendimo *Singh*, C-502/10. EU:C:2012:636, 44 ir 45 punktai

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

Nacionalinės teisės nuostatos

2000 m. sausio 11 d. *Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social* (Pagrindinis įstatymas Nr. 4/2000 dėl užsieniečių teisių ir laisvių Ispanijoje bei jų socialinės integracijos; toliau – Pagrindinis įstatymas Nr. 4/2000): 32 straipsnio 1 ir 2 dalys

2011 m. balandžio 20 d. *Real Decreto 557/2011 por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, tras su reforma por Ley Orgánica 2/2009* (Karaliaus dekretas Nr. 557/2011, kuriuo patvirtinamos Pagrindinio įstatymo Nr. 4/2000 dėl užsieniečių teisių ir laisvių Ispanijoje bei jų socialinės integracijos, iš dalies pakeisto Pagrindiniu įstatymu Nr. 2/2009, įgyvendinimo taisyklės; toliau – Karaliaus dekretas Nr. 557/2011): 148 straipsnio 1 dalis, 149 straipsnio 2 dalies f punktas ir 3 dalis

Nacionalinė jurisprudencija

2018 m. liepos 5 d. *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) sprendimas Nr. 1150/2018, pagal kurį prašymas suteikti ilgalaikio gyventojų statusą iš karto

atmetamas vien dėl to, kad asmuo yra įtrauktas į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą

2016 m. lapkričio 28 d. *Tribunal Constitucional* (Konstitucinis Teismas) sprendimas Nr. 201/2016 (nurodomas netiesiogiai, nes nurodytas pirma minėtame *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) sprendime), kuriame nagrinėjamas įvairių aplinkybių vertinimas tuo atveju, kai asmuo išsiunčiamas dėl padarytos nusikalstamos veikos

Trumpas faktinių aplinkybių ir pagrindinės bylos aprašymas

- 1 2017 m. rugsėjo 24 d. SI, turintis leidimą gyventi ir dirbti šalyje, pateikė prašymą suteikti jam ilgalaikio gyventojų statusą. SI dirba pagal neterminuotą darbo sutartį ir yra apdraustas socialiniu draudimu; kaip matyti iš 2018 m. sausio 3 d. pažymos apie profesinę veiklą, jis mokėjo socialinio draudimo įmokas trejus metus keturis mėnesius ir dvylika dienų.
- 2 Nagrinėdamas bylą *Dirección General de Policía* (Policijos generalinis direktoratas) parengė neigiamą ataskaitą, remdamasis tuo, kad 2013 m. prašytojas buvo sulaikytas Barselonoje už dokumentų klastojimą, tačiau neatliko detalesnių tyrimų, kad išsiaiškintų, ar po šio sulaikymo pradėtas baudžiamasis persekiojimas. *Registro Central de Penados* (Centrinis įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registras) išduotoje pažymoje nurodyta, kad 2016 m. spalio 17 d. nuosprendžiu SI nuteistas 11 mėnesių laisvės atėmimo bausme už oficialių dokumentų klastojimą; veika įvykdyta 2011 m. Laisvės atėmimo bausmės vykdymas atidėtas dvejais metams, skaičiuojant nuo nuosprendžio paskelbimo dienos; teistumas galutinai turėjo išnykti 2018 m. spalio 17 d.
- 3 2017 m. spalio 30 d. sprendimu *Subdelegación del Gobierno en Barcelona* (Vyriausybės atstovas Barselonoje) atsisakė suteikti SI ilgalaikio gyventojų statusą, remdamasis anksčiau pateikta neigiama policijos ataskaita ir tuo, kad jis įtrauktas į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą, o tai gali būti priežastis jį išsiųsti iš šalies, kaip nurodyta Pagrindinio įstatymo Nr. 4/2000 57 straipsnio 2 dalyje. Dėl šio sprendimo SI pateikė vidaus skundą; 2018 m. kovo 13 d. sprendimu tas skundas atmetas.
- 4 Šį atmetimą SI apskundė administraciniam teismui, teikiančiam šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 5 Prieš priimdamas sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas išklauė bylos šalis dėl galimybės pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą Europos Sąjungos Teisingumo Teismui. Pareiškėjas neišdėstė savo pozicijos šiuo klausimu, o *Subdelegación del Gobierno en Barcelona*

(Vyriausybės atstovas Barselonoje) prieštaravo ir teigė, kad nagrinėjamas klausimas jau išspręstas.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindų santrauka

ISPANIJOS TEISĖJE ĮTVIRTINTAS REGLAMENTAVIMAS

- 6 Pagrindinio įstatymo Nr. 4/2000 32 straipsnyje nustatyta, kad teisę gauti ilgalaikį leidimą gyventi šalyje turi asmenys, kurie penkerius metus be pertraukos laikinai gyveno Ispanijoje ir atitinka teisės aktuose nustatytas sąlygas. Karaliaus dekreto Nr. 557/2011 149 straipsnio 2 dalies f punkte įtvirtinta, kad kartu su prašymu suteikti ilgalaikio gyventojų statusą turi būti pateikta pažyma apie įtraukimą (neįtraukimą) į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą, kurioje turi būti nurodyta, jog asmuo nenuteistas už Ispanijos teisės sistemoje numatytas nusikalstamas veikas.

JURISPRUDENCIJOS NESUTAPIMAS IR 2018 M. LIEPOS 5 D. TRIBUNAL SUPREMO (Aukščiausiasis Teismas) SPRENDIMAS Nr. 1150/2018

- 7 Ispanijos teismai, remdamiesi pirmesniuose punktuose nurodytais teisės aktais, pateikė prieštarungus išaiškinimus. Iš esmės yra pateiktos tokios viena kitai prieštaraujančios pozicijos: pagal vieną iš jų (mechaninio pobūdžio) paprasčiausiai atsisakoma suteikti leidimą, jeigu asmuo įtrauktas į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą; laikantis kitos, vertybinio pobūdžio, pozicijos, individualiai nagrinėjama suinteresuotojo asmens situacija, t. y. vertinamos faktinės aplinkybės ir dėl to asmens priimti apkaltinamieji nuosprendžiai, siekiant nustatyti, ar tuo metu, kai gavo leidimą, jis kėlė realią, dabar patiriamą ir gana didelę grėsmę, kuri darytų poveikį esminiems visuomenės interesams; laikantis dar kitos pozicijos pripažįstama, kad nereikia vertinti prašymą pateikusių asmenų įtraukimo į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą, nes manoma, kad norint gauti leidimą toks reikalavimas netaikomas.
- 8 Šiuo klausimu buvo priimtas 2018 m. liepos 5 d. *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) sprendimas Nr. 1150/2018; jame pripažinta, kad prašymas suteikti ilgalaikio gyventojų statusą iš karto atmetamas vien dėl to, kad asmuo yra įtrauktas į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą.
- 9 *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) nusprendė, kad tai, jog Karaliaus dekreto Nr. 557/2011 149 straipsnio 2 dalies f punkte reikalaujama pateikti pažymą apie įtraukimą (neįtraukimą) į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą, kurioje nurodyta, ar asmuo nuteistas už Ispanijos teisės sistemoje numatytas nusikalstamas veikas, reiškia, kad iš asmens reikalaujama nebūti įtrauktam į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą. Jis pripažino, kad yra nenuoseklu iš asmens reikalauti nebūti įtrauktam į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą, siekiant suteikti terminuotą leidimą gyventi šalyje, ir vis dėlto nelaikyti tokio reikalavimo lemiamu tuo atveju, kai siekiama gauti leidimą palankesnei padėčiai susikurti. *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) taip

pat nusprendė, kad šis aiškinimas neprieštarauja Direktyvai 2003/109, ir padarė išvadą, kad trečiųjų šalių piliečiai, norintys įgyti ir išlaikyti ilgalaikio gyventojų statusą, neturi kelti grėsmės viešajai tvarkai arba visuomenės saugumui; jeigu tokią grėsmę jie keltų, galima atsižvelgti į jų įtraukimą į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą. Minėtas teismas, remdamasis *Tribunal Constitucional* (Konstitucinis Teismas) jurisprudencija ir nuostatų dėl ilgalaikių gyventojų išsiuntimo formuluote, pažymėjo, kad nors pastaruoju atveju reikia vertinti tam tikras aplinkybes, tuo atveju, kai suteikiamas ilgalaikis leidimas gyventi šalyje, toks vertinimas aiškiai nenumatytas, ir pripažino, kad yra proporcinga taikyti būtinus griežtesnius reikalavimus ir sąlygas, kai siekiama gauti ilgalaikio gyventojų statusą, negu tada, kai siekiama išsiųsti užsieniečių, kuriam jau suteiktas toks statusas.

PRAŠYMĄ PRIIMTI PREJUDICINĮ SPRENDIMĄ TEIKIANČIO TEISMO PASTABOS

- 10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas mano, kad yra akivaizdus Direktyvos 2003/109 ir Ispanijos teisės aktų neatitikimas, išryškėjęs *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) pateiktame tų teisės aktų išaiškiniame pirma minėtame Sprendime Nr. 1150/2018.
- 11 Jis teigia, kad *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) Sprendime Nr. 1150/2018 užtikrinama didesnė apsauga ilgalaikiams gyventojams, bet ne tokio statuso prašantiems asmenims, tačiau neatsižvelgiama į tai, jog pagrindinis kriterijus, kad būtų suteiktas ilgalaikio gyventojų statusas turi būti gyvenimo šalyje, kaip nurodyta Direktyvos 2003/109 6 konstatuojamojoje dalyje. Nors šios direktyvos 6 straipsnyje numatyta galimybė atsakyti suteikti šį statusą viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo sumetimais, jame taip pat nurodyta, kad valstybė narė privalo atsižvelgti į viešosios tvarkos arba visuomenės saugumo pažeidimo sunkumą ar rūšį, arba į atitinkamo asmens keliamą pavojų, taip pat deramai atsižvelgdama į jo buvimo trukmę ir ryšius su gyvenamąja šalimi.
- 12 Vis dėlto dėl *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) pateikto išaiškiniame gyvenimo šalyje aplinkybė netenka direktyvoje užtikrintos viršenybės ir įtvirtinamas atmetimo kriterijus: bet koks įtraukimas į įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registrą, nesvarbu, ar dėl nusikaltimo, vidutinio sunkumo ar nesunkios nusikalstamos veikos, lemia prašymo suteikti ilgalaikio gyventojų statusą atmetimą ir nevertinamos likusios prašančio asmens situacijos aplinkybės, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2003/109 6 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą.
- 13 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas mano, kad aiškinant nacionalinės teisės normas taip, kaip nurodyta *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) sprendime Nr. 1150/2018, negalimas prašytojo asmeninės situacijos ir jo darbo ryšių, baudmės vykdymo padėties (vykdymas atidėtas ar baudmė atlikta), padarytos nusikalstamos veikos, taip pat kitų aplinkybių vertinimas, kol asmuo neišbrauktas iš įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro.